

פרוטוקול ועדת פטורים ומיזוגים

מועד הדיון: 24 באוקטובר 2018 בשעה 14:30

מקום הדיון: משרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' עם ועולמו 4 ירושלים

משתתפים:

איתן לסרי- חבר
יואל ליפובצקי- חבר
שי צפרייר- חבר
אשר דויטש- חבר
מרב מועלם- חברה

מהרשות:

מיכל הלפרין – הממונה על הגבלים עסקיים;
מיכל כהן- ס. היועץ המשפטי;
אייל שפירא – עוזר הממונה על הגבלים עסקיים;
מוטי כץ – אחראי חקיקה;
אנג'לה טטראשווילי – מרכזת הוועדה;
אלעד קולניק – מתמחה

על סדר היום

תיקון וחידוש כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים בין מובילים באוויר) (מס' 2),
התשע"ט-2018

מסמכים שהוצגו בפני חברי הוועדה:

1. טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים בין מובילים באוויר) (מס' 2)
(הוראת שעה), התשע"ד-2013 (להלן **פטור סוג מובילים באוויר**)
2. דברי הסבר לטיטוט פטור סוג מובילים באוויר
3. הערות הציבור לקול הקורא לעניין תיקון פטור סוג מובילים באוויר ולכללי ההגבלים
העסקיים (פטור סוג להסדרים בין מובילים באוויר שענינם שיווק קיבולת טיסה ליעדים
הכפופים להסדרי שמיים פתוחים) (הוראת שעה), התשע"ג-2013

עיקרי הועדה:

מוטי כץ: אתן הסבר קצר לבקשת חברת הוועדה. דנו בפטורי הסוג גם בישיבה הקודמת מיום
3.9.2018 וביום העיון. פטורי סוג מייתרים את הצורך לאשר הסדרים כובלים בבית הדין או לפנות
לממונה בבקשת פטור. הם קובעים שסוגים שונים של הסדרים העומדים בכללים המנויים בהם
פטורים לאור התפיסה שמדובר בשיתופי פעולה שלא מזיקים לתחרות ואף מועילים לה.

ניתן לחלק את פטורי הסוג לקטגוריות: הסדרים סקטוריאליים כגון פטור סוג של ייצוא ביטחוני,
פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות, פטור סוג לתובלה ימית, פטור סוג להסדרים של מו"פ

שנוגע בעיקר לסקטורים עסקיים שמוכוונים למחקר ופיתוח. הסוג השני כולל הסדרים מסוימים בהם אנחנו מזהים פחות חששות תחרותיים, שעל-ידי כללי אצבע אפשר להפיג חששות בסוגיות הנוגעות אליהם כגון פטור סוג לרכישה בלעדית והפצה בלעדית שהם הסדרים אנכיים, פטור סוג למיזמים משותפים שאושר בספטמבר האחרון, פטור סוג לפגיעה קלת ערך ופטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים שאושר גם הוא בספטמבר האחרון. בשנת 2013 אושר פטור הסוג להסדרים אנכיים, שעל פיו הצדדים יכולים לבדוק בבחינה מהותית האם ההסדר ביניהם פוגע פגיעה משמעותית בתחרות והאם תכליתו אינה פגיעה בתחרות. ככל שההסדר עומד בתנאים האלו הם יכולים לפעול לפיו מבלי להידרש לבקשת פטור פרטנית.

הערכה עצמית זו היא מגמה שתופסת תאוצה בישראל ובעולם לפיה ההסדרים הכובלים ייבחנו על ידי הצדדים, וככל שיש חריגה מתנאי פטור הסוג, האכיפה תיעשה בדיעבד. כיום, יש בפטור הסוג האנכי, בייצוא ביטחוני ובשמיים פתוחים מבחן של הערכה עצמית, ולאחרונה נוסף גם בכבילות נלוות למיזוגים ומיזמים משותפים.

בהסדרי משנה של הפטור האנכי, כגון פטור הסוג להפצה בלעדית, רכישה בלעדית והסדרי זכיינות, יש מבחני נמל מבטחים. ככל שהצדדים חושבים שהם ראויים לעמוד בתנאים המהותיים, הם יכולים לפנות לפטור הסוג האנכי.

מיכל הלפרין: אין הערכה עצמית בפטור הסוג של מחקר ופיתוח. ברגע שהכנסנו מבחן מהותי בפטור הסוג למיזמים משותפים, הצדדים יכולים להשתמש בו. אבל אם הצדדים רוצים להשתמש בפטור סוג למחקר ופיתוח הם יכולים להשתמש במבחני נמל המבטחים שמפורטים בפטור. גם פטור הסוג של כבילות קלות ערך לא כולל מבחן כזה ומתייחס להסדרים שבהם נתחי השוק קטנים - מתחת ל-15%.

מוטי כץ: גם בפטור סוג של חברות קשורות אין הערכה עצמית. הרציונל לפטור נובע מכך שהצדדים משתייכים לאותה ישות כלכלית.

מירב מועלם: יש פטורי סוג שפטרו הסדרים שבסוף התבררו כבעייתיים?

מיכל הלפרין: לפעמים יש טענות שהסדר מסוים עומד בתנאי פטור הסוג אבל אנחנו חושבים אחרת. למשל בשנת 2004 קיבלה הרשות תלונה על בנק דיסקונט בקניון הראל שהיה לו בלעדיות בקניון, ויצאה קביעה שזה בלתי חוקי. היום יש סמכות להטיל עיצומים במקרים אלו.

מוטי כץ: פטור הסוג החדש להסדרים בין מובילים באוויר הוא המשך למגמה הקיימת. אנחנו מעוניינים להוסיף רובד של הערכה עצמית. הסדרים שפטורים תחת נמל המבטחים יישארו כאלו. זה עלה בדיונים והצדדים מרוצים מנמל מבטחים. רוב הפטור לא משתנה חוץ מסעיף 3 שנגע להסדרי חכירה, שם נקבע מבחן של הערכה עצמית וכיוון שכעת כל ההסדרים במסגרת הפטור עוברים להערכה עצמית זה מתייטר.

כל השינויים הם בעקבות ההוספה של הרובד הנוסף. סעיף 7 משאיר את ההסדרים שהיו פטורים לפי נמל המבטחים כפטורים ומפנה את היתר לבחינה לפי self-assessment.

שינוי נוסף הוא הוספת סעיף קטן ג לסעיף 7. התוספת נועדה להבהיר שיש לבחון תמיד האם עיקר ההסדר אינו בהפחתת התחרות או מניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו, בין אם ההסדר עומד בנמל מבטחים ובין שלא.

תיקון אחרון הוא סעיף 8. החוק צפוי לפוג בדצמבר 18 ואנחנו רוצים לחדש אותו לתקופה נוספת של חמש שנים נוספות.

מירב מועלים : אמרתם שאתם שוקלים לבטל את פטור הסוג לשמיים פתוחים, אתה יכול להרחיב? מוטי כץ : הוורסיה הישנה של הפטור הזה הייתה פטור מהסדרים תפעוליים וטכניים. ברגע שחלה רפורמת שמים פתוחים, תוקן פטור הסוג, לפיו כל הסדר לשיווק קיבולת טיסה שחוסה תחת שמיים פתוחים פטור אם הוא עומד בהערכה עצמית. לאחר התיקון המוצע כל ההסדרים בין מובילים באוויר, בין שמיים פתוחים ובין אם לא יעברו להערכה עצמית, מה שלכאורה מייתר את פטור הסוג לשמיים פתוחים. אנחנו לא עושים את זה מיד כדי שלא תיווצר תקופה ללא פטור, למשל אם למשל פטור הסוג האווירי החדש יתעכב. בנוסף, רצינו לקבל את עמדות הציבור. פנית לב"כ החברות שהעירו על הקול הקורא ולהם אין התנגדות לביטול פטור סוג שמים פתוחים.

מיכל הלפרין : נעבור להצבעה?

מירב מועלים : אני ממליצה לאשר.

אשר דויטש : ברור.

איתן לסרי : כן, מאשר.

שי צפריר : מאשר.

יואל ליפובצקי : מאשר.

חברי הוועדה אישרו פה אחד את טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרים בין מובילים באוויר) (מס' 2) (הוראת שעה), התשע"ט-2018 בנוסח שהוצג בפניהם ושפורסם להערות הציבור ביום 7 באוגוסט 2018.